

Raport
zespołu oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej
z wizytacji przeprowadzonej w dniach 17 – 18 maja 2011 r.
na Wydziale Lekarskim w Katowicach
Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach
dotyczącej oceny jakości kształcenia
na kierunku lekarskim
na poziomie jednolitych studiów magisterskich.

Informacje wstępne.

1. Skład Zespołu Oceniającego.

Wizytację w dniach 17 – 18 maja 2011 r. przeprowadził Zespół Oceniający Państwowej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

- prof. dr hab. n. med. Tadeusz Laudański - przewodniczący, członek PKA,
- prof. dr hab. n. med. Piotr Kurnatowski - ekspert PKA,
- prof. dr hab. n. med. Milena Dąbrowska - ekspert PKA,
- dr hab. n. med. Anna Abramczyk - ekspert PKA,
- mgr Jakub Kozieł – ekspert ds. formalno – prawnych PKA,
- Łukasz Horajski – ekspert studencki, przedstawiciel Parlamentu Studentów RP.

2. Krótka informacja o procesie przygotowania do wizytacji i jej przebiegu.

Państwowa Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku po wydanej w 2006 r. ocenie pozytywnej.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Władze Uczelni stworzyły bardzo dobre warunki do pracy zespołu wizytującego.

Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię Raportu Samooceny, przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji dotyczącej organizacji Uczelni, spraw kadrowych oraz toku studiów, a także rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, jego pracownikami i studentami ocenianego kierunku.

Regulamin Studiów obowiązujący na Uczelni nie budzi zastrzeżeń, co do zgodności z ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365,

z późn. zm.). Samorząd Studentów opiniował wprowadzenie Regulaminu i nie zgłaszał własnych propozycji, a także opiniuje dokonywane zmiany.

Regulamin pomocy materialnej dla studentów został wprowadzony zgodnie z art. 186 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Organ uchwałodawczy Samorządu Studenckiego opiniował wprowadzenie regulaminu. Regulamin nie zawiera zapisów budzących wątpliwości co do zgodności z przepisami prawa.

Załącznik nr 1 – Podstawa prawna wizytacji.

Część I. Uczelnia i jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów oraz ich organy.

1. Ocena misji i strategii uczelni, pozycji uczelni w środowisku oraz jej roli i miejsca na rynku edukacyjnym , ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia jakości kształcenia i ocenianego kierunku studiów.

Misja oraz cele strategiczne Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach zostały w sposób formalny określone w Statucie Uczelni i wprowadzone Uchwałą nr 121 Senatu z dnia 14.06.2006 r. z późniejszymi zmianami.

Deklarowaną misją Śląskiego Uniwersytetu Medycznego jest: „...*odkrywanie i przekazywanie prawdy poprzez prowadzenie badań naukowych i kształcenie studentów*”.

Cele strategiczne Uczelni są następujące:

1. wzrost wykształcenia mieszkańców oraz ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych w poczuciu bezpieczeństwa społecznego i publicznego,
2. poprawa jakości i dostępności szkolnictwa oraz jego dostosowanie do aktualnych i prognozowanych potrzeb rynku,
3. poprawa stanu zdrowia mieszkańców regionu oraz zapewnienie powszechności dostępu do świadczeń zdrowotnych.

Założenia strategiczne Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach jako jedynej w regionie państwowej uczelni medycznej są zgodne z zapisami strategii miast: Katowic, Zabrze, Bytomia oraz Sosnowca.

Uczelnia prowadzi jednolite studia magisterskie, studia pierwszego i drugiego stopnia oraz studia doktoranckie. Proces kształcenia realizowany jest w ramach 11 kierunków studiów na 5 wydziałach.

Wydział Lekarski w Katowicach realizuje studia na kierunku lekarskim w języku polskim i języku angielskim

W odniesieniu do kierunków medycznych SUM jest jedyną prowadzącą je w makroregionie uczelnią umożliwiającą odbywanie studiów na wymienionych kierunkach.

W ten sposób Uczelnia realizuje swoją ważną funkcję społeczną.

Uczelnia, będąc największą i najważniejszą tego typu instytucją miasta i regionu, aktywnie współpracuje z administracją państwową i samorządową. Szereg przedsięwzięć Wydziału Lekarskiego w Katowicach stanowi element działań zmierzających do realizacji Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020 oraz Strategii Rozwoju Miasta „Katowice 2020”.

Nauczyciele akademicki oraz Władze Wydziału Lekarskiego współpracują m.in. z Uniwersytetem Trzeciego Wieku, Uniwersytetem Śląskim, Politechniką Śląską, Centrum Onkologii - Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie O/ Gliwice, Instytutem Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego w Sosnowcu, a także dyrektorami szpitali powiatowych i wojewódzkich, dyrektorami Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych i przedstawicielami Narodowego Funduszu Zdrowia; podejmują liczne działania na rzecz społeczności lokalnej (bezpłatna mammografia i cytologia, badania spirometryczne itp.).

2. Ocena zgodności kompetencji organów uczelni oraz jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów, zwanej dalej jednostką, określonych przepisami wewnętrznymi Uczelni i podejmowanych działań z obowiązującymi powszechnie przepisami prawa.

Organy Uczelni oraz Wydziału zostały powołane zgodnie z przepisami wewnętrznymi Uczelni. Skład Senatu jest zgodny z przepisami powszechnie obowiązującymi oraz Statutem Uczelni, natomiast skład Rady Wydziału w dniu wizytacji nie był w pełni zgodny z obowiązującymi przepisami art. 71 ust. pkt. 1 ustawy oraz § 38 Statutu Uczelni, bowiem studenci i doktoranci nie stanowią 20% składu Rady, lecz 18 %.

Zakres spraw regulowanych uchwałami Senatu jest zgodny z jego statutowymi oraz ustawowymi kompetencjami. **Senat** wywiązał się z obowiązku ustawowego w zakresie art. 169 ust. 2 ustalając warunki i tryb rekrutacji oraz formy studiów na poszczególnych kierunkach, podając uchwałę do wiadomości publicznej nie później niż do dnia 31 maja roku poprzedzającego rok akademicki, którego uchwała dotyczy, i przesyłając ją ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego.

Senat wywiązał się także z obowiązku wynikającego z art. 130 ust. 2 ustawy, tj. określił zasady ustalania zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, rodzajów zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków, w tym wymiar zadań dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk oraz zasady obliczania godzin dydaktycznych. Wysokość pensum dydaktycznego została określona w sposób zgodny z art. 130 ust. 3 ustawy.

Rektor jest zatrudniony w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy na podstawie mianowania i w prawidłowy sposób wywiązuje się z obowiązków wynikających z art. 35 ust. 1 ustawy.

Rada Wydziału wywiązuje się z obowiązków ustawowych przewidzianych art. 68 ust. 1 pkt. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym dla podstawowych jednostek organizacyjnych Uczelni, zatwierdzając plany i programy studiów prowadzonych w ramach poszczególnych kierunków.

Zgodnie z przepisami art. 76 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym **Dziekan** jest zatrudniony w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy (na podstawie mianowania). Z obowiązku nakładanego w art. 130 ust. 5 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym na kierownika jednostki organizacyjnej, tj. ustalenia szczegółowego zakresu i wymiaru obowiązków nauczycieli akademickich, wywiązuje się Dziekan i Kierownicy jednostek wydziałowych.

Załącznik nr 2 – Uwagi szczegółowe do wewnętrznych przepisów uczelni.

3. Ocena struktury organizacyjnej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowych i dydaktycznych.

Strukturę organizacyjną Wydziału Lekarskiego w Katowicach tworzy 10 katedr teorii medycyny oraz 30 katedr klinicznych, obejmujących 34 kliniki, 3 oddziały kliniczne oraz 16 zakładów, a także Centrum Medycyny Doświadczalnej, Studium Języków Obcych, Kolegium Kształcenia Podyplomowego i Studium Doktoranckie.

Funkcjonujące w strukturze Wydziału jednostki zapewniają prawidłowy rozwój i realizację działalności naukowej oraz procesu dydaktycznego na ocenianym kierunku.

4. Informacja o liczbie studentów oraz ocena spełnienia wymagań określonych dla uczelni publicznych w art.163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

Tabela nr 1.

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich	
	uczelni	jednostki	uczelni	jednostki
Studia stacjonarne	5951	1 220	252	101
Studia niestacjonarne	1525	175	6	-

Razem	7476	1 395	258	101
--------------	-------------	--------------	------------	------------

Uczelnia spełnia wymagania określone dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym – liczba studentów studiujących na studiach stacjonarnych jest większa od liczby studentów studiujących na studiach niestacjonarnych. Osoby studiujące w formie stacjonarnej (nie uwzględniając uczestników studiów doktoranckich) stanowią blisko 79,6 % ogółu. Natomiast w ocenianej jednostce studenci stacjonarni dominują (87,4 % ogółu).

5. Informacje o prowadzonych przez jednostkę kierunkach studiów i dotychczasowych wynikach ocen/akredytacji.

Wydział Lekarski w Katowicach kształci na kierunku lekarskim na poziomie jednolitych studiów w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym.

Jednostka posiada uprawnienia do nadawania stopni naukowych: doktora i doktora habilitowanego nauk medycznych w dyscyplinach: biologia medyczna oraz medycyna.

Jednostka była akredytowana przez Państwową Komisję Akredytacyjną i Komisję Akredytacyjną Akademickich Uczelni Medycznych (KAAUM).

Państwowa Komisja Akredytacyjna pozytywnie oceniała kształcenie na kierunku lekarskim Uchwałą Nr 212/06 Prezydium PKA z dnia 16.03.2006 r.

Podobnie KAAUM pozytywnie oceniła kształcenie na tym kierunku w 2006 r. Wydział posiada również akredytację Departamentu Edukacji USA oraz akredytację Departamentu Edukacji Stanu Nowy Jork – New York State Education Department.

6. Liczba studentów ocenianego kierunku studiów.

Tabela nr 2.

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
Jednolite studia magisterskie	I	253	86	339
	II	185	20	205
	III	203	17	220
	IV	187	13	200
	V	200	19	219
	VI	192	20	212
Razem		1220	175	1395

Studenci studiów stacjonarnych kierunku *lekarskiego* dominują (87,4%) i jest to tendencja stała. Liczba miejsc na studiach na ocenianym kierunku regulowana jest limitem przyjęć określonym w drodze rozporządzenia Ministra Zdrowia, który co roku Uczelnia wypełnia.

- **Misja i cele strategiczne Uczelni są prawidłowo sformułowane i powiązane.**
- **Uczelnia stwarza bardzo dobre warunki nauki dla chcących kształcić się absolwentów szkół średnich, ale również dla osób chcących się kształcić w ramach studiów podyplomowych. Swoimi działaniami służy w dużym stopniu rozwojowi lokalnej społeczności i w sposób niewątpliwy wpływa na gospodarcze funkcjonowanie regionu.**
- **Struktura organizacyjna ocenianej jednostki odpowiada potrzebom dydaktycznym i naukowym.**
- **Organy kolegialne i jednoosobowe Uczelni podejmują decyzje zgodnie ze swoimi ustawowymi oraz statutowymi kompetencjami, wywiązują się z obowiązków przewidzianych dla organów uczelni przez ustawę. Zaleca się wybór dodatkowych przedstawicieli studentów i doktorantów do Rady Wydziału ocenianej jednostki, tak by stanowili 20% jej składu.**

Część II. Koncepcja kształcenia i jej realizacja.

1. Cele kształcenia i deklarowane kompetencje absolwenta.

1.1. Ocena zgodności określonej przez uczelnię sylwetki absolwenta z uregulowaniami zawartymi w standardzie.

Przedstawiona przez Uczelnię w Raporcie Samooceny sylwetka absolwenta jest zgodna z uregulowaniami zawartymi w standardzie kształcenia dla kierunku lekarskiego. Struktura kwalifikacji absolwenta odpowiada przyjętej w ramach Procesu Bolońskiego.

Nakreślone cele kształcenia odnoszą się do wiedzy m.in. w obszarze nauk podstawowych, behawioralnych i społecznych, nauk klinicznych i zdrowia publicznego. Istotnym elementem jest kształtowanie umiejętności ogólnych, klinicznych, a także umiejętności w zakresie komunikowania się.

Rezultatem kształtowanej postawy jest profesjonalizm zachowań absolwenta, który wyraża się świadomością własnych ograniczeń, zdolnością działania w warunkach stresowych, przestrzeganiem tajemnicy lekarskiej, respektowaniem praw pacjenta, szanowaniem światopoglądu chorego, okazywaniem szacunku dla kolegów lekarzy i innych pracowników ochrony zdrowia, zapewnieniem niezbędnej ochrony dokumentacji medycznej chorego, przestrzeganiem praw autorskich oraz ochroną wszelkich własności intelektualnych.

Zdobyte kwalifikacje pozwalają absolwentowi efektywnie współpracować w zespołach lekarskich, sprawnie kierować podległymi pracownikami, a także wykonywać polecenia przełożonych. Absolwent jest przygotowany do pracy w zakładach opieki zdrowotnej, jednostkach naukowo-dydaktycznych, instytutach naukowo-badawczych, instytucjach zajmujących się poradnictwem i upowszechnianiem wiedzy z zakresu edukacji prozdrowotnej, a także do podjęcia studiów trzeciego stopnia (doktoranckich).

Mając na uwadze potrzebę dostosowania kwalifikacji absolwenta do oczekiwań rynku pracy i przyszłych pracodawców, Uczelnia prowadzi rozmowy z przedstawicielami środowiska lekarskiego, Okręgową Izbą Lekarską, a także Forum Młodych Lekarzy. Rezultatem rozmów jest stale powiększająca się oferta zajęć fakultatywnych oraz szeroka oferta kursów w ramach kształcenia podyplomowego lekarzy.

1.2. Ocena zasad rekrutacji i sposobu selekcji kandydatów.

Warunki i tryb rekrutacji na I rok studiów na kierunku lekarskim określone są corocznie przez Uchwałę Senatu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach (Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr 152/2009 z dnia 27 maja 2009 r. stanowiący Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr 52/2010 z dnia 24 lutego 2010 r. Senatu SUM).

O przyjęcie na studia ubiegać się mogą kandydaci, którzy legitymują się świadectwem dojrzałości uzyskanym w trybie tzw. „nowej” lub „starej” matury, dyplomem matury międzynarodowej (IB) lub świadectwem maturalnym uzyskanym za granicą, uprawniającym do ubiegania się o przyjęcie do szkoły wyższej.

Kandydat powinien posiadać odpowiednią liczbą punktów z egzaminu maturalnego z przedmiotów: biologia i chemia na poziomie rozszerzonym. O kolejności umieszczenia na liście rankingowej decyduje suma punktów z w/w przedmiotów wykazana na świadectwie maturalnym.

Kandydaci legitymujący się świadectwem dojrzałości z lat ubiegłych przystępują w Uczelni do ujednoliconego w skali kraju egzaminu wstępnego na studia z zakresu biologii i chemii na rozszerzonym poziomie wiedzy egzekwowanym w ramach „nowej matury”. O kolejności umieszczenia na liście rankingowej decyduje suma punktów uzyskanych na egzaminie z w/w przedmiotów.

Kandydaci, którzy ubiegali się o przyjęcie na studia stacjonarne na kierunek lekarski, a nie zostali na nie przyjęci w wyniku postępowania kwalifikacyjnego, mogą ubiegać się o przyjęcia na studia niestacjonarne.

Odrębna Uchwała Senatu Uczelni (podjęta w oparciu o Rozporządzenie Ministra Zdrowia) określa limity przyjęć na studia stacjonarne i niestacjonarne.

1.3. Ocena realizacji programu studiów

Na pierwszym i drugim roku studiów realizowane są treści kształcenia podstawowego stanowiącego bazę do dalszego kształcenia klinicznego. tj.: „anatomia prawidłowa”, „histologia z embriologią i cytofizjologią I”, „chemia medyczna”, „biologia medyczna”, „biofizyka”, „podstawy informatyki ze statystyką”, „język łaciński”, „język obcy”, „WF”, „praktyka wakacyjna (pielęgniarska)”. Na kolejnych latach studiów realizowane jest kształcenie kierunkowe. Mając na uwadze specyfikę kształcenia na kierunku *lekarskim* należy stwierdzić, że przyjęta przez Uczelnię w planie studiów sekwencja przedmiotów jest jak najbardziej prawidłowa, pozwala na systematyzację wiedzy, stopniowanie trudności i kształtowanie określonych w standardach kształcenia umiejętności i postaw.

Analiza programu nauczania zawartego w Kartach przedmiotów, tj. „anatomia prawidłowa”, „biofizyka”, „histologia z embriologią i cytofizjologią I”, „farmakologia z toksykologią I”, „podstawy informatyki ze statystyką”, „propedeutika pediatrii”, „choroby wewnętrzne I”, „medycyna rodzinna”, „chirurgia z urologią”, „psychiatria II”, „propedeutika chirurgii”, „choroby płuc”, wykazała, że Uczelnia stara się, aby proces kształcenia zorientowany był na uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta.

Obowiązujący w Uczelni plan i program kształcenia na kierunku *lekarskim* spełniają określone w standardach wymagania dotyczące ogólnej liczby godzin (5703 godz.), łącznej liczby pkt. ECTS (360 pkt.), treści kształcenia, a także udziału treści kierunkowych prowadzonych w formie ćwiczeń, które stanowią ponad 50% ogólnego wymiaru godzin. Plany i programy nauczania uwzględniają ponad 780 godzin kształcenia zawodowego i obejmują ponad 120 godzin klinicznych zajęć praktycznych. w zakresie np.: chorób wewnętrznych (275 godz.), pediatrii (210 godz.), chirurgii (180 godz.), ginekologii i położnictwa (130 godz.).

Od IV roku studiów studenci mają możliwość wyboru zajęć fakultatywnych realizowanych w wymiarze 50 godzin na każdym roku. Na uwagę zasługuje fakt, że zdecydowana większość treści kształcenia (80%) realizowanych w ramach zajęć fakultatywnych odbywa się w formie ćwiczeń. Studenci mają do wyboru m.in. tematy z zakresu „biostatystyki”, „żywienia w profilaktyce i leczeniu chorób przewlekłych”, „nagłych przypadków w alergologii i pulmonologii”, „geriatrii”, „nadciśnienia tętniczego”,

„nieswoistych chorób zapalnych jelit”, „choroby zakrzepowo - zatorowej”, „chorób piersi”, „zaburzeń rytmu serca” itd.

Standardy kształcenia przewidują realizację „Praktyki w zakresie leczenia otwartego (lekarz rodzinny) w okresie 4 tygodni i wymiarze 140 godz.” tymczasem w planie studiów „w roku akademickim 2010/2011” dla II roku jest prawdopodobnie błędna informacja o kolejnym 1 miesiącu i 140 godz. praktyki pielęgniarskiej w placówkach leczenia otwartego.

Od 1996r Wydział Lekarski oferuje na kierunku lekarskim program nauczania w języku angielskim. Studia trwają 6 lat, są odpłatne i prowadzone w trybie stacjonarnym, a program nauczania oparto na wymaganiach określonych w standardach kształcenia dla kierunku *lekarskiego* (rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r.). Zajęcia dydaktyczne prowadzone są przez nauczycieli akademickich Wydziału Lekarskiego w Katowicach oraz innych wydziałów Uczelni.

1.4. Ocena systemu ECTS.

W procesie kształcenia stosowany jest European Credit Transfer System (ECTS). Każdemu przedmiotowi przyporządkowano określoną liczbę pkt. ECTS, która dla kierunku *lekarskiego* wynosi łącznie 360 pkt. Wymiar ten jest zgodny ze wskazanym w standardach kształcenia.

Ze względu na to, że praktykom wakacyjnym oraz zajęciom z WF nie przypisano żadnych pkt. ECTS (Plan studiów w roku akademickim 2010/2011), zaleca się, aby spełniając kryteria określone w standardach kształcenia (rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r., Załącznik nr 54) przypisać tym zajęciom odpowiednio 20 i 2 pkt. ECTS.

Zasadne jest także rozważenie przyznania pkt. ECTS zajęciom realizowanym w ramach fakultetów.

1.5. Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej.

Zasady zaliczania przedmiotów oraz lista niezbędnych w procesie dydaktycznym materiałów, takich jak: wymagana literatura, materiały do zajęć, skrypty, a także terminy konsultacji z pracownikami naukowo-dydaktycznymi podawane są na pierwszych zajęciach. Studenci mają możliwość skorzystania z dodatkowych konsultacji z wybranym wykładowcą za pomocą kontaktu mailowego i telefonicznego.

Informacje związane z programem nauczania, tokiem i organizacją studiów oraz ich aktualizacje podawane są przez Dziekanat na stronie internetowej oraz w formie ogłoszeń

wywieszanych w gablotach znajdujących się w jednostkach prowadzących zajęcia, ze stosownym wyprzedzeniem.

Godziny otwarcia Dziekanatu dopasowane są do potrzeb studentów. Czynny jest on przez cztery dni w tygodniu, wyjątek stanowi okres sesji, kiedy to pracownicy są do dyspozycji studentów przez pięć dni. Studenci zadowoleni są z opieki Dziekanatu.

2. Analiza i ocena efektów kształcenia.

Każdy przedmiot ujęty w planie i programie kształcenia dla kierunku *lekarskiego* podlega ocenie końcowej w formie zaliczenia, zaliczenia na ocenę lub egzaminu. W przypadku niektórych przedmiotów, student zobowiązany jest wykazać się określonymi umiejętnościami podczas egzaminu praktycznego, którego pozytywny wynik kwalifikuje go do egzaminu pisemnego zazwyczaj realizowanego w formie testowej. Egzamin praktyczny stanowi jedynie dopuszczenie do egzaminu testowego, a jego wynik nie jest brany pod uwagę w ocenie końcowej.

Ocena efektów kształcenia prowadzona jest przez Katedry, które specjalizują się w danej dziedzinie i realizują określony przedmiot.

Przyjęty system oceny efektów kształcenia jest zgodny ze standardami przyjętymi dla uczelni medycznych.

2.1. Ocena systemu weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów.

Na kierunku lekarskim, podobnie jak w Uczelni bardzo rzetelnie prowadzona jest weryfikacja etapowych i końcowych osiągnięć studentów. W stosunku do poszczególnych przedmiotów prowadzone są karty studenta, w których odnotowaniu podlegają informacje na temat: obecności na zajęciach dydaktycznych i praktycznych, uzyskanych zaliczeń podczas kolokwium, oceny z kolokwium, wyników egzaminu praktycznego i teoretycznego, osoby dokonującej zaliczenia oraz zaliczenia kolejnych semestrów. Warunki uzyskiwania zaliczeń, przeprowadzania egzaminów określone zostały w odpowiednich regulaminach zajęć oraz „Zasadach przeprowadzania egzaminów testowych”.

Każda jednostka dydaktyczna, w której dokonywana jest weryfikacja etapowych i końcowych osiągnięć studenta, starannie przechowuje dokładnie opisaną dokumentację osiągnięć każdego studenta przez okres kilku lat.

Istotnym elementem weryfikacji osiągnięć studenta w zakresie umiejętności niezbędnych do wykonywania zawodu lekarza jest dokumentowanie w „Indeksie Umiejętności Praktycznych” informacji potwierdzających wykonanie przez studenta określonych procedur, zabiegów, czynności w zakresie przedmiotów klinicznych.

W opinii Zespołu Oceniającego przyjęty w Uczelni w procesie kształcenia na kierunku lekarskim system weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studenta zasługuje na szczególne uznanie.

2.2. Analiza skali i ocena przyczyn odsiewu.

Odsiew studentów kierunku lekarskiego w Katowicach na poszczególnych latach studiów:

Poziomy i formy studiów	Liczba studentów	I rok	II rok	III rok	IV rok	V rok	VI rok	Razem
Jednolite studia magisterskie stacjonarne	przyjętych	294	234	187	187	200	160	1262
	skreślonych	118	16	-	-	1	-	135
Jednolite studia magisterskie niestacjonarne	przyjętych	51	24	14	13	19	18	139
	skreślonych	15	8	-	-	-	-	23

Na kierunku lekarskim obserwuje się około 40% odsiew studentów. Dotyczy to szczególnie pierwszego roku studiów stacjonarnych. W opinii kadry dydaktycznej jest to rezultat wyboru niewłaściwego kierunku studiów oraz niewystarczającego przygotowania młodzieży szkół średnich do podjęcia studiów na kierunku lekarskim: brak umiejętności samodzielnego uczenia się, właściwego zaplanowania swojego czasu nauki, wyboru priorytetów, terminowego uzyskiwania niezbędnych zaliczeń.

Najczęstszą przyczyną „odsiewu” na wizytowanym kierunku jest rezygnacja ze studiów. Wśród innych przyczyn skreśleń są brak postępów w nauce lub przeniesienie do innej uczelni.

2.3. Ocena zasad dyplomowania w tym wewnętrznych uregulowań prawnych.

Warunkiem uzyskania dyplomu ukończenia studiów kierunku lekarskiego na Wydziale Lekarskim SUM w Katowicach jest zaliczenie wszystkich obowiązujących przedmiotów, zdanie egzaminów przedmiotowych i zaliczenie praktyk wakacyjnych. Program nie przewiduje egzaminu dyplomowego i/lub składania pracy dyplomowej, co jest powszechnie przyjętą praktyką w przypadku kierunku lekarskiego.

Załącznik nr 3 - Ocena poszczególnych losowo wybranych prac dyplomowych.- nie dotyczy.

2.4. Ocena zdefiniowanych przez uczelnię efektów kształcenia, w tym ich zgodności ze standardami kształcenia i realizowanym programem.

Zdefiniowane przez Uczelnię efekty kształcenia są zgodne ze wskazanymi w standardach kształcenia dla kierunku lekarskiego i wykazane w programach kształcenia do realizacji poszczególnych przedmiotów oraz konsekwentnie egzekwowane w procesie weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć i umiejętności studenta.

3. Ocena organizacji i realizacji procesu dydaktycznego.

Kształcenie na kierunku *lekarskim* prowadzone jest w trybie studiów dziennych (stacjonarnych).

Zajęcia teoretyczne i praktyczne realizowane są w oparciu o programy opracowane na podstawie wytycznych zawartych w standardach kształcenia dla kierunku *lekarskiego* (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r., załącznik 54). Kształcenie obejmuje przedmioty z zakresu nauk podstawowych, których programy są na bieżąco aktualizowane. Pomostem pomiędzy naukowymi podstawami medycyny, a zajęciami praktycznymi, jest grupa przedmiotów przedklinicznych, gdzie student uczy się jak zastosować zdobytą wiedzę dla potrzeb diagnostyki i terapii poszczególnych chorób.

Zajęcia praktyczne realizowane są w laboratoriach klinicznych, pracowniach diagnostycznych oraz w oddziałach szpitalnych i jednostkach opieki ambulatoryjnej. Podczas zajęć praktycznych każdy student zobowiązany jest do samodzielnego wykonywania badań lekarskich określonych programem, pod bezpośrednim nadzorem prowadzącego ćwiczenia asystenta.

Nauczanie odbywa się z wykorzystaniem nowoczesnych technik dydaktycznych, komputerów, programów edukacyjnych z dostępem do Internetu uzupełniających zajęcia przy łóżku chorego. Rozpoczęta budowa nowoczesnego Centrum Medycyny Symulacyjnej, umożliwi prowadzenie zajęć praktycznych z wykorzystaniem fantomów i metod wirtualnych.

Zajęcia kliniczne obejmują wykłady, seminaria i ćwiczenia oraz zajęcia fakultatywne dotyczące wybranych przez studenta zagadnień monograficznych. W realizacji tych ostatnich biorą udział pracownicy różnych jednostek dydaktycznych, tak aby zapewnić możliwie najbardziej aktualną prezentację danego tematu.

Wielkość grup studenckich, w których realizowane są poszczególne formy zajęć określona została w Uchwale Nr 4/2010 Senatu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach z dnia 30 września 2010 r.

Przyjęty w Uczelni sposób organizacji i realizacji procesu dydaktycznego pozwala na

uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta określonej w standardach kształcenia i realizowanym programie.

3.1. Ocena stosowanych metod dydaktycznych.

Stosowane w procesie kształcenia na kierunku lekarskim metody dydaktyczne sprzyjają aktywizacji studentów, kształtowaniu umiejętności praktycznych i intelektualnych, pozwalają na łączenie teorii z praktyką i wielokierunkowe kształtowanie oczekiwanej sylwetki absolwenta. Wśród wielu metod dominują metody praktyczne (ćwiczenia z wykorzystaniem fantomów do ćwiczeń resuscytacji krążeniowo-oddechowej i pierwszej pomocy, ćwiczenia na preparatach mikro- i makroskopowych, z wykorzystaniem kamer analogowych sprzęgniętych z mikroskopem lub lupą i monitorem TV, podawaniem leków za pomocą penów do wstrzyknięć insuliny i hormonu wzrostu), problemowe (analiza przypadków klinicznych, zmian chorobowych zarejestrowanych na fotografii,), a także metody programowe w oparciu o interaktywne komputerowe programy edukacyjne np. z zakresu fizjologii. W uzasadnionych sytuacjach stosowane są także metody eksponujące, pozwalające na prezentację oryginalnych dowodów rzeczowych, wykorzystywanie eksponatów muzealnych zgromadzonych w Katedrze Medycyny Sądowej, prezentacje obróbki badań TK, obrazów badań radiologii klasycznej, TK, MR, angiografii, opisanych zdjęć radiologicznych, odsłuchiwanie nagrań zmian osłuchowych spotykanych w schorzeniach górnych dróg oddechowych u dzieci, prezentacje diagnostycznych i terapeutycznych zabiegów endoskopii trawiennej, projekcje filmów na temat zabiegów operacyjnych wykonywanych w klinice, bezpośrednie transmisje zabiegów kardiochirurgicznych z sali operacyjnej z komentarzem lekarza prowadzącego operację, projekcje filmów z zakresu badań wiwisekcyjnych.

Wiele materiałów ułatwiających „uczenie się” jest dostępnych dla studentów drogą elektroniczną pod adresem internetowym <http://elearning.sum.edu.pl>., lecz nauczanie metodą e-learning na wizytowanym kierunku aktualnie nie jest prowadzone, na co wskazuje brak: programu, celów kształcenia, sposobów monitorowania postępów studenta w nauce, harmonogramu kursów z wykorzystaniem tej techniki (*Kompendium wiedzy o sieciach*, nr 5. Net World Akademia, 2003, Alonso, F. et al. (2005) "An instructional model for web-based e-learning education with a blended learning process approach", *British Journal of Educational Technology*; Mar, Vol. 36/2, 217-235, Mayer, RE ELEMENTS OF A SCIENCE OF E-LEARNING. J. EDUCATIONAL COMPUTING RESEARCH, Vol. 29(3) 297-313, 2003,

Stephen D. Sorden Northern Arizona University Flagstaff, AZ, USA. A Cognitive Approach to Instructional Design for Multimedia Learning. Informing Science Journal Volume 8, 2005).

3.2. Ocena dostępności i jakości sylabusów.

Realizacja procesu dydaktycznego na wizytowanym kierunku odbywa się w oparciu o aktualne programy dla poszczególnych przedmiotów. Funkcjonujące sylabusy uwzględniają informacje na temat: nazwy jednostki prowadzącej kierunek, nazwy kierunku studiów, wymagań wstępnych (jeśli istnieją), liczby godzin zajęć dydaktycznych ze wskazaniem formy zajęć (wykłady, seminaria, ćwiczenia), semestru, na którym realizowany jest przedmiot, liczby pkt. ECTS, założeń i celów przedmiotu, metod dydaktycznych, form zaliczenia przedmiotu, treści programowych, obowiązującej literatury oraz osób prowadzących zajęcia dydaktyczne.

Sylabusy poszczególnych przedmiotów są powszechnie dostępne na stronie internetowej Uczelni oraz tablicach ogłoszeń jednostek, w których odbywają się zajęcia i spełniają stawiane im wymagania.

3.3. Ocena sposobu realizacji i systemu kontroli praktyk.

Praktyki odbywane przez studentów kierunku lekarskiego mają na celu doskonalenie umiejętności niezbędnych do wykonywania zawodu lekarza. Szczegółowe cele poszczególnych praktyk zawarte są w Ramowym Programie Praktyk Zawodowych dla studentów Wydziału Lekarskiego w Katowicach i zostały zaplanowane na podstawie wytycznych określonych w standardach kształcenia dla ocenianego kierunku. Odbywają się w zakładach opieki zdrowotnej należących do bazy klinicznej Uczelni lub znajdujących się w miejscu stałego zamieszkania studenta. W każdym przypadku warunkiem rozpoczęcia praktyki jest zawarcie stosownego porozumienia między ŚUM a placówką przyjmującą studenta, która zobowiązuje się do zapewnienia mu warunków niezbędnych do realizacji programu praktyki. Na praktykę student udaje się ze stosownym skierowaniem. Nad prawidłowym przebiegiem praktyk czuwa opiekun studenta wyznaczony przez kierownika jednostki, w której odbywa się praktyka. Wszystkie zdobyte umiejętności zostają poświadczane przez opiekuna w Indeksie Umiejętności Praktycznych Studenta. Po zakończeniu praktyki student zobligowany jest do dostarczenia do Dziekanatu zaświadczenia o jej odbyciu, co stanowi podstawę do dokonania odpowiedniego wpisu w indeksie studenta i zaliczenia praktyki przez Dziekana.

Oprócz praktyk w kraju studenci mają także możliwość ich odbywania za granicą, głównie poprzez Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów Medycyny IFMSA-Poland lub

z własnej inicjatywy (Uchwała Senatu nr 25/2007 z 24 października 2007) po uzyskaniu zgody Rektora.

IFMSA od wielu lat organizuje wakacyjne wymiany studenckie, które są realizowane w ramach dwóch programów: **SCOPE (Program Stały ds. Wymiany Wakacyjnej)** oraz **SCORE (Program Stały ds. Wymiany Naukowej)**. Na wymianę może pojechać każdy student Wydziału Lekarskiego, który rozpoczął naukę przedmiotów klinicznych oraz jest członkiem IFMSA-Poland.

3.4. Ocena organizacji studiów.

Organizacja studiów na kierunku lekarskim WL SUM w Katowicach jest zgodna z powszechnie przyjętą w szkołach wyższych. Rok akademicki rozpoczyna się zwykle 1 października i trwa nie dłużej niż do 30 września następnego roku, podzielony jest na dwa semestry kończące się sesjami egzaminacyjnymi. Studia odbywają się według zatwierdzonych planów i programów nauczania. Przed rozpoczęciem każdego semestru do wiadomości studentów podawany jest szczegółowy harmonogram zajęć. Ćwiczenia kliniczne, ćwiczenia w specjalistycznych przychodniach i poradniach oraz w praktykach lekarzy rodzinnych realizowane są w grupach 5 osobowych, ćwiczenia z anestezjologii i intensywnej terapii w grupach 4 osobowych, ćwiczenia na fantomach – w grupach 10 osobowych, seminaria natomiast w grupach 20-osobowych.

Z udostępnionych podczas wizytacji harmonogramów zajęć na semestr letni w roku akademickim 2010/2011 (np. semestr XII) wynika, że studenci rozpoczynają zajęcia o godz. 8.00, a najpóźniej kończą je o godz. 18.10. Wykłady najczęściej trwają nie dłużej niż 90 minut, a zajęcia zblokowane, w zależności od Katedry, na terenie której są realizowane, najczęściej trwają od 2 do 4 godzin zegarowych. Organizacja procesu dydaktycznego jest właściwa.

Studenci I roku semestr II realizują zajęcia w godz. od 8.00 do 20.00. Poszczególne formy zajęć tj.: wykłady, seminaria, ćwiczenia trwają nie dłużej niż 3 godziny dydaktyczne, co świadczy o właściwej organizacji zajęć. Ustalenie obciążenia studentów zajęciami dydaktycznymi w poszczególne dni tygodnia jest utrudnione ze względu na to, że harmonogram zajęć nie uwzględnia terminów realizacji zajęć z języka obcego i wychowania fizycznego, gdyż odbywają się one według odrębnych harmonogramów sporządzonych przez Studium Języków Obcych i Studium Wychowania Fizycznego i Sportu.

Z analizy planów studiów w roku akademickim 2010/2011 wynika, że najmniejsze obciążenie dydaktyczne jest na I i II roku studiów, i nie przekracza 800 godz. dydaktycznych,

natomiast największe obciążenie dydaktyczne jest na roku V i wynosi 1165 godzin. Najmniej egzaminów mają studenci III roku (2 egzaminy), a najwięcej VI (8 egzaminów).

W opinii studentów rozkład czasowy zajęć i obciążenie nauką nie przekracza ich możliwości, a sesje egzaminacyjne są zaplanowane i zorganizowane prawidłowo.

W procesie dydaktycznym na kierunku lekarskim uczestniczy 39 profesorów, 59 doktorów habilitowanych, 197 doktorów reprezentujących nauki medyczne i dziedziny związane z kierunkiem medycznym, 16 magistrów i 33 lekarzy. Realizację poszczególnych przedmiotów, treści kształcenia powierzono specjalistom w danej dziedzinie, a dobór kadry jest jak najbardziej prawidłowy.

3.5. Ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Hospitowane zajęcia prowadzono zgodnie z zasadami obowiązującymi w procesie dydaktycznym i, w zależności od tematu zajęć, korzystano z różnych metod i środków dydaktycznych. Wszystkie zajęcia zostały ocenione pozytywnie.

Załącznik nr 4 – Informacje dotyczące hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Analiza przyjętej koncepcji kształcenia oraz sposobu jej realizacji pozwala stwierdzić, że spełnione są warunki pozwalające na prowadzenie procesu dydaktycznego ukierunkowanego na osiągnięcie jak najwyższych efektów kształcenia.

- Sylwetka absolwenta jest zgodna z uregulowaniami zawartymi w standardzie kształcenia dla kierunku lekarskiego i odpowiada strukturze kwalifikacji absolwenta przyjętej w ramach Procesu Bolońskiego.**
- Przyjęty sposób organizacji i realizacji procesu dydaktycznego pozwala na uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta określonej w standardach kształcenia i przyjętym do realizacji programie.**
- Zasady rekrutacji na jednolite studia magisterskie na kierunku lekarskim WL w Katowicach są zgodne z przyjętymi dla uczelni medycznych.**
- Plany studiów w sposób prawidłowy określają sekwencję przedmiotów.**
- System ECTS opracowany jest prawidłowo, zaleca się przypisać praktykom wakacyjnym, zajęciom z WF odpowiednią liczbę punktów ECTS. (Rozporządzenie Ministra Nauki i szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. Załącznik nr 54).**
- Stosowane metody dydaktyczne należy ocenić pozytywnie.**
- Przyjęty system weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studenta zasługuje na szczególne uznanie.**
- Wdrożono listę umiejętności praktycznych/procedur medycznych obowiązujących każdego studenta (Indeks Umiejętności Praktycznych).**
- Liczebność grup studenckich realizujących ćwiczenia kliniczne jest prawidłowa.**
- Studenci mają zapewnioną opiekę merytoryczną i dydaktyczną.**

Część III. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.

1. Opis i ocena wewnętrznych procedur zapewnienia jakości kształcenia.

Na mocy Uchwały Nr 44/2010 Senatu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach z dnia 22 grudnia 2010 r. w Uczelni wprowadzony został „Uczelniany **System Zapewnienia Jakości Kształcenia**”. Za realizację jego zadań odpowiedzialne są Wydziałowe i Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia.

Funkcjonujący system ma na celu podniesienie rangi procesu dydaktycznego, poprzez czuwanie nad organizacją oraz systematyczne monitorowanie i analizę jakości realizowanego kształcenia, a także popularyzację informacji na temat jego jakości i rezultatów, przy współpracy z Samorządem Studenckim.

Mając na uwadze troskę o zapewnienie jak najwyższej jakości kształcenia wdrożono wiele procedur, tj.: hospitacje zajęć, analizę osiągnięć studentów w ramach zebrań Rad Pedagogicznych, powierzanie funkcji opiekuna roku nauczycielom z dużym doświadczeniem pedagogicznym, semestralną ocenę pracy wszystkich nauczycieli akademickich, przeprowadzanie wszystkich egzaminów i większości zaliczeń w formie testowej, a także wprowadzenie do programu nauczania przygotowującego studentów do rozwiązywania zadań testowych oraz zapewnienie właściwej rzetelności i trafności testów stosowanych podczas poszczególnych egzaminów w ramach współpracy z Wydziałowym Ośrodkiem Badania Efektów Edukacyjnych.

Przyjęta w Uczelni struktura organizacyjna wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz cele i zadania pozwalają na sprawowanie rzetelnego nadzoru na jakością realizowanego kształcenia.

Troska o zapewnienie planów i programów kształcenia pozwalających na realizację zamierzonych efektów kształcenia odbywa się poprzez aktywną działalność Rad Programowych, które we współpracy z Prodziekanem ds. Studenckich i Samorządem Studenckim (minimum jeden raz w roku) dokonują **okresowej analizy i modyfikacji programów i planów nauczania**. Studenci uczestniczący w pracach komisji mają możliwość zgłaszania własnych projektów w ramach dopuszczalnych norm. Studenci kładą nacisk na efekty nauczania, a przede wszystkim ich praktyczny wymiar.

Przygotowane dla poszczególnych lat, kierunków i form studiów plany kształcenia każdorazowo, przed rozpoczęciem roku akademickiego podlegają zatwierdzeniu poprzez stosowną uchwałę Rady Wydziału.

Ocenianie studentów. W celu zapewnienia obiektywnych kryteriów weryfikacji wiedzy oraz oceny rezultatów kształcenia, wszystkie egzaminy i większość zaliczeń przeprowadzana jest w formie testowej. Opracowanie testów z wykorzystaniem narzędzi matematyczno-

statystycznych pozwala na uzyskanie oczekiwanego poziomu trudności niezbędnego do weryfikacji wiedzy i oceny wyników realizowanego kształcenia oraz stałe doskonalenie narzędzi wykorzystywanych do ich oceny. W przypadku, gdy weryfikacja dotyczy opanowania przez studenta określonych umiejętności praktycznych, egzamin teoretyczny poprzedzony jest egzaminem praktycznym (bez oceny), który stanowi podstawę do dopuszczenia do egzaminu końcowego (na ocenę).

Przyjęty w Uczelni system oceny rezultatów kształcenia pozwala na weryfikację pod kątem uzyskanych rezultatów kształcenia, zarówno w aspekcie teoretycznym jak i praktycznym, co jest szczególnie istotne w przygotowaniu do wykonywania zawodu lekarza.

Zapewnienie jakości kadry dydaktycznej. Wyrazem troski o zapewnienie wysokiej jakości kadry dydaktycznej są hospitacje zajęć prowadzonych przez wszystkich nauczycieli akademickich i doktorantów, anonimowa studencka ocena wszystkich nauczycieli akademickich oraz okresowa ocena nauczycieli uwzględniająca również wyniki ankiety przeprowadzonej wśród studentów.

Formy wsparcia studentów. Studenci kierunku *lekarskiego* mogą otrzymać pomoc ze strony opiekunów poszczególnych lat, kierowników ćwiczeń, Prodziekana ds. Studenckich, a także nauczycieli akademickich (podczas dyżurów) i pracowników dziekanatu w godzinach pracy. W okresie sesji egzaminacyjnej Dziekanat dla studentów dostępny jest od poniedziałku do piątku, natomiast w pozostałym okresie roku akademickiego w poniedziałki i czwartki w godz. 10.00-15.00, a we wtorki i środy w godz. 8.30-13.30. W piątki Dziekanat jest zamknięty dla studentów.

Funkcjonowanie Dziekanatu dotychczas nie było oceniane w formie ankietowej. Obecnie Uczelnia przygotowała stosowne narzędzie, za pomocą którego studenci będą mogli ocenić funkcjonowanie Dziekanatu w oparciu o liczne kryteria dotyczące m.in. częstotliwości korzystania, w tym także dziekanatu wirtualnego, czasu oczekiwania na pomoc pracownika, kompetencji i rzetelności pracowników, a także dostępności Dziekana.

Dostęp do informacji. Informacje o wynikach kształcenia osiągniętych przez studentów gromadzone są w dokumentacji studenta: Kartach studenta, Kartach ćwiczeń (przechowywanych na terenie poszczególnych Katedr), Kartach zaliczeń i egzaminów (przechowywanych w teczkach studenta w Dziekanacie). Dotychczas nie badano drogą ankietową poziomu zadowolenia studentów. Aktualnie informacje takie zgłaszane są opiekunom poszczególnych lat oraz Dziekanowi ds. Studentów.

Informacje na temat oferty kształcenia dostępne są na stronie internetowej Wydziału, Dziekanatu, a także w ramach „Elektronicznego Przewodnika Programowego”.

2. Opinie prezentowane na spotkaniach.

2.1. Opinie studentów na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

W spotkaniu z Zespołem Oceniającym wzięło udział 44 studentów, w tym 12 przedstawicieli studenckich kół naukowych.

Uczestniczący w spotkaniu studenci podkreślili dobrą współpracę z kadrami dydaktyczną, która zachęca i mobilizuje ich do pracy naukowej.

W opinii studentów ankieta do oceny jakości kształcenia oraz nauczycieli drogą *on line* nie spełnia ich oczekiwań, ze względu na sposób sformułowania pytań. Powyższe oraz problemy techniczne podczas rejestracji elektronicznej powodują, że udział studentów w tego rodzaju ocenie jest niewielki.

Studenci widzą potrzebę istnienia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, zdają sobie sprawę z anonimowości ankiety, jednak obawiają się, że źle oceniony pracownik mógłby wyciągnąć konsekwencję wobec całej grupy. Przyznają, że uzyskiwane rezultaty kształcenia zawdzięczają głównie samokształceniu i rzetelnemu przygotowywaniu się do zajęć.

Obecni na spotkaniu zwrócili również uwagę, że z korzyścią dla organizacji zajęć byłoby skrócenie przerw pomiędzy nimi (w ich opinii są one zbyt długie szczególnie na I i II roku studiów).

Wynagrodzenie kadry dydaktyczno-naukowej oferowane przez Państwowe uczelnie medyczne zdaniem studentów nie zachęca ich do podjęcia tego rodzaju pracy.

2.2. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich.

W spotkaniu wzięło udział 53 nauczycieli akademickich realizujących dydaktykę na kierunku lekarskim WL w Katowicach.

Obecni na spotkaniu stwierdzili, że brak egzaminów wstępnych w znacznym stopniu utrudnia dobranie odpowiednich kandydatów na oceniany kierunek, stąd tak duży procent odsiewu dotyczący szczególnie studentów pierwszego roku.

Wysoką jakość kształcenia nauczyciele starają się zapewnić egzekwując znajomość zagadnień określonych w sylabusach z poszczególnych przedmiotów, a tym samym wymagając od studentów przygotowania się do zajęć.

Odzwierciedleniem wysokiej jakości kształcenia na kierunku lekarskim Wydziału Lekarskiego w Katowicach są uzyskiwane przez absolwentów wyniki Lekarskiego Egzaminu Państwowego.

3. Informacja na temat działalności Biura Karier.

Aktualnie w strukturach Śląskiego Uniwersytetu Medycznego nie funkcjonuje Biuro Karier, co w znacznym stopniu związane jest to z faktem, że absolwenci nie mają problemów ze znalezieniem pracy.

W związku z nowelizacją ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.), w grudniu ubiegłego roku Uczelnia rozpoczęła przygotowania do uruchomienia Biura Karier. Aktualnie przygotowywana jest zmiana do Regulaminu Organizacyjnego Uczelni celem powołania w Dziale ds. Studiów i Studentów Biura Promocji i Karier Studenckich, którego głównym zadaniem byłaby pomoc w rozwoju zawodowym studentów i absolwentów poprzez szkolenia i kursy.

- **Przyjęta w Uczelni struktura organizacyjna wewnętrznego systemu zapewnienia jakości pozwala na sprawowanie rzetelnego nadzoru na jakością realizowanego kształcenia. Potwierdzeniem jest uzyskanie, po raz kolejny przez absolwentów wizytowanego kierunku, najwyższej średniej w LEP-ie.**
- **Z korzyścią dla Uczelni i studentów byłoby rozważenie możliwości rozszerzenia zakresu zagadnień w semestralnej ocenie *on line* wszystkich nauczycieli akademickich.**
- **Wsparciem rozwoju zawodowego studentów i absolwentów będzie tworzone w Uczelni Biuro Karier.**

Część IV. Nauczyciele akademicki.

1. Ocena rozwoju kadry i prowadzonej w jednostce polityki kadrowej.

Liczba nauczycieli akademickich jednostki:

Tabela nr 3.

Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi			
		Podstawowe miejsce pracy*		Dodatkowe miejsce pracy*	
		Mianowanie	Umowa o pracę	Umowa o pracę	
				W pełnym wymiarze czasu pracy	W niepełnym wymiarze czasu pracy
Profesor	41	40 (34)	0 (0)	0	1
Doktor habilitowany	58	36 (35)	22 (21)	0	0
Doktor	187	84 (9)	103 (1)	0	0
Pozostali	61	24	34	0	3

Razem	347	184 (78)	159 (22)	0	4
-------	-----	----------	----------	---	---

Wydział Lekarski w Katowicach zatrudnia 343 nauczycieli akademickich w pełnym i 4 w niepełnym wymiarze czasu pracy, w tym 41 profesorów tytularnych, 58 osób ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 187 ze stopniem naukowym doktora oraz 61 magistrów. Dla wszystkich osób zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy. Nieznacznie przeważającą formą zatrudnienia jest mianowanie (53,9%). Wyraźny trzon ogółu kadry stanowią osoby ze stopniem naukowym doktora (53,9 %), profesorowie stanowią 11,8 %, a doktorzy habilitowani 16,7 % , natomiast osoby z tytułem zawodowym magistra – 17,5%. Przedstawione dane jednoznacznie wskazują, iż Wydział Lekarski w Katowicach jest jednostką nastawioną na rozwój własnej, młodej kadry naukowo-dydaktycznej.

**Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników jednostki
w ostatnich pięciu latach**

Tabela nr 4.

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
2006	8	6	2
2007	20	9	6
2008	8	10	1
2009	4	11	5
2010	4	3	3
Razem	44	39	17

Kadra naukowa stale się rozwija się. Na przestrzeni ostatnich 5 lat pracownicy naukowcy Wydziału obronili 44 doktoraty, uzyskali 39 habilitacji oraz 17 tytułów naukowych profesora. W minionym roku obserwowany jest jednak znaczny spadek rozwoju naukowego kadry jednostki.

Załącznik Nr 5 – Wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe

2. Ocena wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku:

Minimum kadrowe dla jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim stanowi zatrudnienie co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających tytuł

naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego, w tym co najmniej pięciu nauczycieli akademickich posiadających dorobek naukowy w zakresie danego kierunku studiów oraz co najmniej jednego nauczyciela akademickiego posiadającego dorobek w dziedzinie nauki związanej z danym kierunkiem studiów, a także zatrudnienie co najmniej ośmiu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, spośród których co najmniej czterech posiada dorobek naukowy w zakresie danego kierunku studiów i co najmniej czterech – w zakresie dziedziny nauki związanej z danym kierunkiem studiów (rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia).

Do minimum kadrowego wliczani są nauczyciele akademicy zatrudnieni w Uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku roku akademickiego, dla których uczelnia stanowić musi podstawowe miejsce pracy (ww. § 8 ust. 2 ww. rozporządzenia)

Dla wszystkich nauczycieli akademickich wliczonych do minimum kadrowego na bieżący rok akademicki zaplanowano osobiste prowadzenie, na kierunku studiów i poziomie kształcenia, zajęć dydaktycznych w wymiarze przewidzianym przepisami prawa (§ 8 ust. 3 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego).

Oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego pozwoliły na stwierdzenie, że spełnione są warunki art. 9 pkt. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

Wydział Lekarski w Katowicach zgłosił do minimum kadrowego 100 nauczycieli akademickich, w tym 34 profesorów, 56 osób ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, oraz 10 doktorów. Wszystkie te osoby posiadają dorobek naukowy z zakresu ocenianego kierunku studiów.

Spełnione zostały wymagania w zakresie minimum kadrowego.

3. Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów.

- Liczba nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe na ocenianym kierunku studiów **100**
- Liczba studentów ocenianego kierunku studiów **1395**
- Relacje wymagane przepisami prawa

dla ocenianego kierunku studiów

1:40

- Relacje w ocenianej jednostce

1:13,95

Stosunek nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku lekarskim spełnia wymagania § 11 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Wynosi 1:13,95 przy wymaganym nie mniejsza niż 1:40.

4. Ocena obsady zajęć dydaktycznych, w tym zgodności tematyki prowadzonych zajęć z posiadanym dorobkiem naukowym.

Poszczególne zajęcia dydaktyczne, na kierunku lekarskim prowadzone są przez nauczycieli akademickich posiadających dorobek naukowy w tym zakresie.

Kierownik każdej jednostki dydaktycznej wyznacza opiekuna - osobę odpowiedzialną za prawidłowy przebieg i zabezpieczenie logistyczne zajęć. Zwykle jest to doświadczony adiunkt lub asystent. Nauczyciele akademicy są do dyspozycji studentów w czasie godzin zajęć przewidzianych harmonogramem. W sytuacjach szczególnych dotyczących realizacji zajęć dydaktycznych studenci kontaktują się z opiekunem.

Ponadto Dziekan wyznaczył koordynatorów nauczania przedmiotów klinicznych, którzy odpowiadają za synchronizację godzin ćwiczeniowych i merytoryczny nadzór nad programem nauczania, przebiegiem zajęć i zaliczeń i egzaminów.

Stałe godziny przyjęć mają Dziekan i Prodziekani Wydziału oraz Kierownicy jednostek dydaktycznych.

5. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Spotkanie z nauczycielami akademickimi realizującymi zajęcia dydaktyczne na kierunku lekarskim Wydziału Lekarskiego w Katowicach rozpoczęto od poinformowania ich o celu wizytacji. Na prośbę Zespołu Oceniającego w spotkaniu nie uczestniczyli przedstawiciele władz Uczelni.

W opinii nauczycieli akademickich oferowane przez uczelnie publiczne niskie uposażenia pracowników jest zagrożeniem prawidłowej polityki kadrowej. Mają świadomość, że podlegają okresowej ocenie poprzez anonimowe ankiety studenckie oraz przez Wydziałową Komisję ds. Oceny Nauczycieli Akademickich (co 4 lata).

Zaznaczyli, że znacznym zwiększeniem potencjału edukacyjnego jednostki będzie uruchomienie Uczelnianego Centrum Dydaktyki i Symulacji Medycznej.

6. Ocena prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich.

Teczki osobowe nauczycieli akademickich poddano analizie pod kątem wymagań rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika. Teczki osobowe podzielone są na trzy części, zgodnie z wymogami w/w rozporządzenia. Każda z części zawiera spis dokumentów. Dokumenty są ponumerowane. Teczki zawierają również potwierdzone kopie dyplomów oraz aktualne zaświadczenia lekarskie i dokumenty potwierdzające ukończenie kursu za zakresu BHP.

Wydział dysponuje kadrą o bardzo wysokich kwalifikacjach i dorobku naukowym.

- **spełnione są wymagania dotyczące minimum kadrowego,**
- **prowadzenie zajęć dydaktycznych powierzono nauczycielom akademickim posiadającym dorobek naukowy w zakresie ocenianego kierunku zgodnie z tematyką tych zajęć,**
- **dokumentacja osobowa nauczycieli akademickich prowadzona jest w sposób prawidłowy.**

Część V. Działalność naukowa i współpraca międzynarodowa.

1. Ocena działalności naukowej ze szczególnym uwzględnieniem badań związanych z ocenianym kierunkiem studiów, a także ich finansowania, pozyskiwanych grantów i systemem wspierania własnej kadry. Ocena dorobku naukowego i wdrożeniowego. Nagrody za wyniki w pracy naukowej.

Wydział Lekarski w Katowicach w 2010 r. otrzymał I kategorię jednostki naukowej ustaloną przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Działalność naukowa pracowników jednostki skupia się przede wszystkim na badaniach dotyczących zastosowania komórek macierzystych w kardiologii i neurologii, aktywności hormonalnej tkanki tłuszczowej, wykorzystania hodowli komórkowej w farmakologii i nefrologii doświadczalnej, otyłości, cukrzycy i schorzeń endokrynologicznych u dzieci i młodzieży.

Prowadzone badania finansowane są głównie ze środków przeznaczonych na realizację projektów w ramach działalności statutowej, badań własnych, grantów (w okresie

2008-2010 realizowano 19 grantów) oraz z funduszy unijnych (m. in. 6 i 7 Program Ramowy). Wydział otrzymuje również środki od sponsorów, które przeznacza na badania kliniczne.

Efektem badań są liczne publikacje. W ocenianym okresie 2008-2010 opublikowano 474 prace w czasopismach recenzowanych z tzw. listy filadelfijskiej, 1073 w czasopismach recenzowanych o zasięgu co najmniej krajowym, 310 publikacji w recenzowanych czasopismach o zasięgu lokalnym, 310 monografii lub rozdziałów w monografiach. Wydział może też poszczycić się 1 patentem i 2 zgłoszeniami patentowymi.

Prowadzona na Wydziale działalność naukowa jest ściśle powiązana z procesem dydaktycznym. Uzyskane wyniki służą aktualizacji przekazywanych studentom treści nauczania.

W okresie 2008-2010 jednostki wchodzące w skład Wydziału Lekarskiego w Katowicach organizowały lub współorganizowały 68 konferencji naukowych, zarówno krajowych, jak i międzynarodowych o tematyce zgodnej z zainteresowaniami naukowymi pracowników i związanych z kierunkiem lekarskim.

Za swoją działalność naukowo-dydaktyczną pracownicy Wydziału zostali uhonorowani indywidualnymi i zespołowymi nagrodami Ministra Zdrowia, czy też członkostwem w towarzystwach naukowych.

2. Ocena studenckiego ruchu naukowego, w tym działalności kół naukowych oraz udziału studentów w badaniach naukowych.

Studenci kierunku lekarskiego mają możliwość uczestniczenia w pracach Studenckich Kół Naukowych pod opieką pracowników naukowych. Praca w kołach naukowych jest bardzo popularna wśród studentów, pozwala na uzupełnienie wiedzy zdobytej podczas zajęć. Studenci są włączani w działalność badawczą opiekunów kół naukowych, są organizatorami i współorganizatorami studenckich konferencji i sympozjów krajowych i międzynarodowych (m. in. Międzynarodowe Sympozjum Studentów i Młodych Lekarzy, Ogólnopolska Konferencja Okulistyczna, Konferencji Naukowej Studentów Uczelni Medycznych). Koła naukowe współpracują z władzami Uczelni, Wydziału jak i Samorządem Studenckim. W bieżącym roku akademickim na Wydziale Lekarskim w Katowicach działa 48 studenckich kół naukowych.

Załącznik Nr 6 – Działalność naukowa jednostki.

3. Ocena współpracy międzynarodowej, w tym wymiany studentów i kadry naukowo-dydaktycznej.

Wydział Lekarski w Katowicach bierze udział w programie Sokrates-Erasmus, dzięki któremu studenci mogą przez jeden semestr studiować poza granicami kraju. W ramach tego programu nawiązano współpracę z 27 europejskimi uczelniami partnerskimi. Do udziału w nim może przystąpić każdy student, który spełnia wymagania określone w Regulaminie dotyczącym zasad rekrutacji i kryteriów naboru. W 2008 roku w programie uczestniczyło 10 studentów WLK, w 2009 -16, a 2010 - 9 studentów. Program Sokrates- Erasmus daje również możliwość odbycia praktyki zawodowej. W ostatnich trzech latach skorzystało z niej 4 studentów.

Wymiana studentów odbywa się także w ramach programów stałych: SCOPE - Program Stały ds. Wymiany Wakacyjnej oraz SCORE - Program Stały ds. Wymiany Naukowej, prowadzonych przez IFMSA-Poland. W chwili obecnej członkami Oddziału Śląsk jest ok. 80 studentów Wydziału Lekarskiego w Katowicach. Studenci WLK aktywnie włączają się projekty i akcje organizowane przez IFMSA-Poland .

Jednym z elementów współpracy Wydziału Lekarskiego pomiędzy Uniwersytetem w Nicei, Uniwersytetem Technicznym w Monachium są tzw. „szkoły letnie”, w których biorą udział studenci i pracownicy naukowo-dydaktyczni.

Załącznik Nr 7 – Wykaz tematów prac naukowych i dydaktycznych realizowanych wspólnie z ośrodkami zagranicznymi.

• Wydział Lekarski w Katowicach spełnia w znacznym stopniu wymagania stawiane uczelniom o profilu medycznym w zakresie działalności naukowej i współpracy międzynarodowej.• Na uznanie zasługuje realizacja projektów międzyuczelnianych, współpraca z ośrodkami zagranicznymi ze znaczącym udziałem środowisk studenckich, czego efektem są liczne publikacje w recenzowanych czasopismach międzynarodowych i krajowych oraz uzyskana przez Wydział I kategoria naukowa przyznana przez Radę Nauki.

Część VI. Baza dydaktyczna.

1. Ocena dostosowania bazy dydaktycznej, w tym sal wykładowych, pracowni i laboratoriów oraz ich wyposażenie.

Bazę dydaktyczną dla studentów kierunku lekarskiego Wydziału Lekarskiego w Katowicach stanowią: 11 sal wykładowych oraz 111 sal ćwiczeniowych i seminaryjnych.

Zajęcia kliniczne odbywają się w szpitalach klinicznych Zabrze i Katowic oraz w jednostkach stanowiących tzw. bazę obcą, z którymi SUM podpisał umowy na czas nieokreślony. Łącznie w szpitalach klinicznych jest 2152, a w pozostałych zakładach opieki zdrowotnej – 1088 łóżek. W SP CSK im. Gibińskiego rocznie na 432 łóżkach hospitalizowanych jest ok. 17000 pacjentów, zaś w poradniach przyklinicznych udzielanych jest ponad 45700 porad ambulatoryjnych; w SP SK im. Mieleckiego rocznie na 405 łóżkach leczonych jest ok. 11750 chorych, zaś w poradniach i gabinetach specjalistycznych udzielanych jest ok. 49000 porad ambulatoryjnych, w SP SK nr 5 liczącym 220 łóżek hospitalizowanych jest rocznie ponad 14350 pacjentów, a w poradniach przyjmowanych jest 120000 osób, w SP SK nr 6 na 380 łóżkach rocznie leczonych jest blisko 17500 chorych i udzielanych jest ponad 61000 porad w przychodniach przyklinicznych, zaś w SP SK nr 7 na 715 łóżkach rocznie hospitalizowanych jest ponad 25500 osób, a w poradniach udzielanych jest blisko 111000 porad. 4 spośród wymienionych 5 szpitali klinicznych posiada certyfikaty – system zarządzania jakością ISO.

Studenci odbywają zajęcia w 35 poradniach przyklinicznych i 3 izbach przyjęć.

Członkowie Zespołu Oceniającego zapoznali się z warunkami do prowadzenia zajęć ze studentami kierunku *lekarskiego* w 11 jednostkach dydaktycznych: Katedrze Biologii Ogólnej, Molekularnej i Genetyki, Katedrze Patofizjologii, Katedrze Mikrobiologii, Katedrze Farmakologii i Katedrze Anatomii Prawidłowej, a także w Klinice Pneumonologii, Klinice Chorób Wewnętrznych, Autoimmunologicznych i Metabolicznych, Klinice Chorób Wewnętrznych i Farmakologii Klinicznej, Klinice Pediatrii, Klinice Chirurgii Przewodu Pokarmowego i Klinice Kardiologii. We wszystkich wizytowanych jednostkach istnieją dobre warunki do prowadzenia zajęć dydaktycznych (sale ćwiczeniowe dla 10-60 osób, seminaryjne dla 20 – 40 osób); na tablicach ogłoszeń umieszczone są regulaminy zajęć, ich program i w zależności od potrzeby regulaminy BHP.

Salę wykładową, seminaryjną i ćwiczeniową są wyposażone w środki audiowizualne, spełniają wszelkie wymogi nowoczesnej uczelni oraz stwarzają bardzo dobre warunki do realizacji procesu dydaktycznego, chociaż niektóre z nich wymagałyby odświeżenia.

Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt budowy Centrum Dydaktyki i Symulacji Medycznych o powierzchni 1200 m², które będzie jednym z najnowocześniejszych w kraju; planowany termin otwarcia - początek roku akademickiego 2012/2013. Centrum będzie składało się m.in. z 6 sal symulacyjnych, obszaru symulacji przedszpitalnej z symulatorem karetki, gdzie studenci będą szkolić umiejętności praktyczne, zwłaszcza w zakresie działania w stanach nagłych i zagrożeniach życia, na nowoczesnych symulatorach pacjenta. Realizacja

tego przedsięwzięcia, którego koszt wynosi 33 439 285,00 PLN możliwa jest dzięki wsparciu w ramach Działania 13.1 Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Został wdrożony system kontroli umożliwiający ocenę, czy baza zapewnia studentom dostęp do wszystkich wymaganych procedur koniecznych do nabycia umiejętności praktycznych pod postacią listy umiejętności praktycznych/procedur medycznych obowiązujących każdego studenta zapisanej we wprowadzonym Indeksie Umiejętności Praktycznych. Brak jest natomiast systemu oceniającego, czy studenci zapoznali się ze wszystkimi wymaganymi typami pacjentów i sytuacjami klinicznymi.

Laboratoria o charakterze diagnostycznym i badawczym dysponują współczesną aparaturą i stosują aktualne metody diagnostyczno-badawcze. Laboratorium Bakteriologiczne i Laboratorium Centralne SP SK im. Mielęckiego posiadają certyfikaty w zakresie identyfikacji, lekowrażliwości i mechanizmów odporności na leki bakteryjnych czynników etologicznych zakażeń; Laboratorium Analityczne SP SK nr 7 posiada akredytację TUV SUD Managment Service GmbH (Niemcy) ISO 9001:2000 w zakresie diagnostyki laboratoryjnej, Laboratorium hematologiczne Kliniki Hematologii i Transplantacji Szpiku – ma akredytację Międzynarodowej Kontroli Jakości RIQAS (Wlk. Brytania) oraz Centralnego Ośrodka Badań Jakości w Diagnostyce Laboratoryjnej; Pracownie Izotopowe Zakładu Farmakologii – Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki; Zakład Histopatologii – licencję Komisji Akredytacyjnej PTP.

Biblioteka Główna SUM jest zlokalizowana przy ul. Poniatowskiego 15 w Katowicach, zaś biblioteki wydziałowe w Katowicach-Ligocie, Zabrze, Zabrze Rokitnicy i Sosnowcu. Jednostki Biblioteki są otwarte od poniedziałku do soboty (64,5 godz. tygodniowo). Biblioteka posiada stronę internetową, na której zainteresowani studenci mogą znaleźć m.in. regulaminy i niezbędne dane kontaktowe, mają też możliwość przeglądania katalogów, zamawiania wybranych pozycji oraz korzystania z wielu baz elektronicznych. Wyodrębniony jest Dział Informacji Naukowej, w którym możliwe jest przeszukiwanie baz literaturowych z pomocą pracowników Biblioteki.

Do dyspozycji użytkowników są łącznie 43 miejsca w czytelniach ogólnych (tradycyjnych) i 14 stanowisk w czytelniach komputerowych. W czytelniach udostępniane są prezencyjnie książki i czasopisma naukowe z dziedziny medycyny i nauk pokrewnych.

Zbiór podręczny, do którego stworzono wolny dostęp, stanowią podstawowe podręczniki polskie i zagraniczne, słowniki, encyklopedie, wydawnictwa informacyjne. Księgozbiór w czytelniach zorganizowany jest w 50 działach. Oprócz wydawnictw zwartych w czytelniach znajdują się dwa ostatnie roczniki prenumerowanych czasopism.

Ogółem dostępnych jest 12.543 vol. czasopism, w tym, w prenumeracie bieżącej 250 tytułów czasopism polskich i 61 tytułów czasopism zagranicznych, przy czym na półkach znajdują się dwa ostatnie roczniki czasopism w liczbie 874 woluminów; można także korzystać ze zbiorów znajdujących się w magazynach bibliotecznych. W Czytelni Komputerowej użytkownicy mogą korzystać z 13.463 tytułów czasopism elektronicznych oraz kilkunastu baz medycznych i zbiorów multimedialnych.

Księgozbiór Biblioteki (Biblioteki Głównej i Oddziałów Biblioteki Głównej) liczy ogółem 133.980 woluminów książek oraz 29.590 woluminów czasopism, w tym 13.064 – zagranicznych.

Pracownicy i studenci mogą korzystać z 17 baz danych on-line.: Academic Search Complete, Cambridge University Press, Conference Proceedings Citation Index- Science - Web of Science, DynaMed, Ebrary, Embase, Journal Citation Reports - Science Ed, Karger, Medline, MEDLINER with Full Text, Ovid LWW Journals, Oxford Journals, Polska Bibliografia Lekarska, Science Citation Index-Expanded - Web of Science, Science Direct (Elsevier), Springer, Wiley InterScience.

Na terenie całej Biblioteki działa 31 stanowisk komputerowych z pełnym dostępem do Internetu.

W większości jednostek brak jest przystosowania bazy dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

2. Opinie studentów na temat obiektów dydaktycznych, socjalnych i sportowych.

Wyposażenie sal dydaktycznych w opinii studentów, w znacznym stopniu odpowiada ich potrzebom, chociaż baza dydaktyczna Wydziału w Katowicach jest mało nowoczesna, a budynki stare. Studenci zwracają uwagę na brak szatni.

Budynki tylko w części są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo.

Uczelnia posiada w Katowicach cztery domy studenckie o zróżnicowanym standardzie, które są sukcesywnie remontowane. W chwili obecnej studenci nie są w pełni zadowoleni z warunków zamieszkania i oceniają jakość akademików jako niezadowalającą, a liczbę oferowanych miejsc za zbyt małą.

W czasie wolnym studenci mogą korzystać z obiektów rekreacyjno-sportowych, takich jak siłownia, sala ćwiczeń, basen (AWF Katowice) oraz hala sportowa (Szkoła Policji w Katowicach). Na terenie kampusu znajduje się klub „Eskulap”, który jest ulubionym miejscem spotkań studentów.

- Baza dydaktyczna spełnia wymagania w odniesieniu do kształcenia na kierunku lekarskim.
- Liczba i powierzchnia sal dydaktycznych jest dostosowana do liczby studentów; sale wyposażone są w odpowiedni sprzęt.
- Zaplecze szpitalne i ambulatoryjne bazy własnej oraz inne, udostępniane na mocy porozumień (umów), gwarantuje szeroki przekrój przypadków klinicznych.
- Spełnione są wymagania dostępu do biblioteki wyposażonej w literaturę zalecaną w ramach kształcenia na kierunku *lekarskim*.
- Konieczne jest podjęcie działań dla opracowania programu uzupełniającego obejmującego symulowane opisy przypadków, wykorzystywanego w przypadkach braku możliwości zapoznania studentów z wymaganymi jednostkami klinicznymi.
- Należy dążyć do zwiększenia liczby jednostek prowadzących zajęcia w poradniach przyszpitalnych.
- Konieczne jest zwiększenie dostępu, poza godzinami zajęć, do komputerów i Internetu dla realizacji zadań pracy własnej.
- Wskazane jest dostosowanie bazy dydaktycznej do potrzeb osób niepełnosprawnych.
- Liczba miejsc w domach studenckich została określona przez studentów jako niewystarczająca.

Część VII. Sprawy studenckie

1. Ocena spraw studenckich, w tym działalności samorządu i organizacji studenckich oraz współpracy z władzami uczelni.

Studenci Wydziału Lekarskiego ŚUM w Katowicach mają możliwość pracy w różnych organizacjach, m. in. w Samorządzie Studenckim, Studenckim Towarzystwie Naukowym, Akademickim Związku Sportowym, Chórze Kameralnym SUM, bądź działając w IFMSA-Poland.

Studencki Samorząd Wydziałowy wraz z Samorządem Uczelnianym w ramach swojej działalności organizuje szereg imprez kulturalnych, np. Juwenalia, Akcja Krwiodawstwa. Wszystkie działania może wykonać korzystając z przyznanego przez Uczelnię budżetu.

Przedstawiciele Samorządu Studenckiego reprezentują studentów w Radzie Wydziału, Senacie, komisjach senackich. Samorząd opiniuje akty prawne Uczelni oraz zgłasza swoje propozycje.

Przedstawiciele studentów stanowią zgodnie z ustawą 20% składu Senatu Uczelni, natomiast tego minimum nie osiąga liczba studentów Rady Wydziału - 18 % (zaleca się uzupełnienie jej składu o dodatkowych reprezentantów, tak by spełnione było wymagane ustawą minimum).

2. Ocena systemu opieki materialnej i socjalnej.

Studenci dobrze oceniają informację na temat możliwości korzystania ze świadczeń z funduszu pomocy materialnej. Uczelnia wydaje w sprawach stypendialnych indywidualne decyzje administracyjne zgodnie z Kodeksem Postępowania Administracyjnego. Wydawane przez Uczelnię decyzje zawierają wszystkie wymagane elementy decyzji administracyjnej. Samorząd studencki nie występował do władz Uczelni o powołanie studentów do komisji stypendialnych.

Ceny za miejsce w domach studenckich oceniane są przez studentów jako zbyt wysokie w stosunku do standardu.

W przypadku molestowania i mobbingu stosowane są zapisy Zarządzenia nr 70/2009 z dnia 10.08.2009 Rektora SUM w Katowicach w sprawie organizacji przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków w Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach.

3. Opinie studentów w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

W opinii studentów Wydział Lekarski w Katowicach spełnia ich oczekiwania dotyczące kształcenia na wybranym kierunku, jednak na niektórych zajęciach grupy ćwiczeniowe są zbyt duże, co może skutkować gorszym przygotowaniem praktycznym do wykonywania zawodu. Zwrócili też uwagę na złą organizację zajęć (zbyt długie przerwy, a zajęcia czasami trwają do późnego wieczora). Studenci są zdania, iż na latach wyższych (od IV roku studiów) powinni mieć więcej zajęć praktycznych. Sygnalizowali również fakt licznych odmów ze strony szpitali klinicznych pozwoleń odbycia obowiązkowych praktyk.

Zgłaszali potrzebę zatrudnienia w ramach Wydziału bądź Uczelni psychologa na potrzeby studentów. Wynika to z faktu, że część z nich nie radzi sobie z wymaganiami stawianymi przez prowadzących zajęcia (dotyczy to w szczególności studentów pierwszego roku).

Studenci podkreślili, że pracownicy naukowo-dydaktyczni inspirują ich do pracy badawczej, zachęcając do aktywnej działalności w kołach naukowych.

Studenci pozytywnie ocenili zbiory biblioteczne Uczelni i ich dostępność. Podkreślali brak przystosowania budynków Uczelni do potrzeb osób niepełnosprawnych.

- **Wydział Lekarski w Katowicach spełnia oczekiwania studentów dotyczące kształcenia na wybranym kierunku.**
- **Studenci dobrze oceniają funkcjonujący system opieki materialnej.**
- **Wydział Lekarski ŚUM w Katowicach nie spełnia wymagań ustawowych w zakresie przedstawicielstwa studentów w Radzie Wydziału (stanowią oni 18%**

składu). Uznaje się za konieczne powołanie dodatkowych przedstawicieli, aby osiągnąć ustawowe minimum.

- Spełnione są kryteria związane z systemem zapobiegania i rozwiązywania konfliktów i skarg.

Część VIII. Dokumentacja toku studiów

Dokumentacja toku studiów prowadzona jest przez Dziekanat Wydziału Lekarskiego w Katowicach i Dział ds. Studiów i Studentów (księga dyplomów).

Album studentów oraz **księga dyplomów** są prowadzone w sposób elektroniczny. Wpisy sporządzane są zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634 z późn zm.).

Sposób prowadzenia albumu studentów oraz księgi dyplomów określają Zarządzenia Rektora Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach Nr 52/2007 z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie Centralnej Księgi Dyplomów oraz Nr 72/2007 z dnia 10.08.2007 r. oraz w sprawie zasad prowadzenia albumu studentów w Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach.

Protokoły zaliczeń prowadzone są zgodnie z § 10 ust. 1 pkt. 1 powyższego rozporządzenia. Zawierają nazwę przedmiotu, którego dotyczy zaliczenie lub egzamin, imiona i nazwiska studentów, numery albumów, oceny, datę i podpis osoby zaliczającej lub przeprowadzającej egzamin

Analizie poddano również **teczki osobowe studentów** (w tym nowoprzyjętych, skreślonych, urlopowanych i przyjętych w trybie przeniesienia) oraz **absolwentów**. Analizując akta osobowe pod kątem rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów stwierdzono, iż zawierają następujące dokumenty: oryginał lub odpis świadectwa dojrzałości, ankietę osobową studenta, poświadczoną przez Uczelnię fotokopię dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, aktualną fotografię kandydata, kopię decyzji o przyjęciu na studia, podpisany przez studenta akt ślubowania, karty okresowych osiągnięć studenta. W teczkach osób, które przyjęto w trybie przeniesienia, lub skreślono z listy studentów oraz którym udzielono urlopu znajdują się stosowne podania i decyzje. Ponadto we wszystkich pozostałych indywidualnych sprawach wydawane są decyzje spełniające wymogi ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r.

Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.). Decyzje w indywidualnych sprawach podejmują Dziekan oraz upoważniony przez Dziekana Wydziału Prodziekan ds. studenckich.

W teczkach absolwentów znajduje się m.in.: dyplom ukończenia studiów wraz z suplementem, egzemplarz do akt oraz potwierdzenie odbioru dyplomu i jego odpisu.

Karty okresowych osiągnięć studenta sporządzane są poprawnie.

Indeksy wypełniane są poprawnie i czytelnie.

Dyplomy i suplementy do dyplomu wydawane są zgodnie z wymaganiami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie rodzajów tytułów zawodowych nadawanych absolwentom studiów i wzorów dyplomów oraz świadectw wydawanych przez uczelnie (Dz. U. Nr 11, poz. 61 z późn. zm.). Dyplomy i suplementy wydawane są w ciągu 30 dni od daty złożenia przez studenta ostatniego egzaminu przewidzianego tokiem studiów.

Dokumentacja toku studiów prowadzona jest starannie i zgodnie z wymaganiami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634 z późn. zm.).

Część IX. Podsumowanie

1. Ocena spełnienia standardów jakości kształcenia

Tabela Nr 5

Część raportu	Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
Cz. II	Struktura kwalifikacji absolwenta	X				
Cz. II	Plany studiów i programy nauczania	X				
Cz. IV	Kadra naukowo-dydaktyczna	X				
Cz. II	Efekty kształcenia	X				
Cz. V	Badania naukowe	X				
Cz. III	Wewnętrzny system zapewnienia jakości				X	

Cz. VI	Baza dydaktyczna		X			
Cz. I, VII	Sprawy studenckie			X		
Cz. I, IV, VIII	Kultura prawna uczelni i jednostki			X		

2. Ocena perspektyw utrzymania i rozwoju kształcenia.

Perspektywy utrzymania i rozwoju kształcenia na kierunku lekarskim Wydziału Lekarskiego SUM w Katowicach należy ocenić bardzo pozytywnie.

Na szczególne uznanie, w opinii Zespołu Oceniającego, zasługuje przyjęty na kierunku *lekarskim* system weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studenta. Jednym z elementów jest wdrożona lista umiejętności praktycznych/procedur medycznych obowiązujących każdego studenta (Indeks Umiejętności Praktycznych).

Odzwierciedleniem wysokiej jakości kształcenia są uzyskiwane przez absolwentów bardzo dobre wyniki Lekarskiego Egzaminu Państwowego.

Niewątpliwym atutem Wydziału jest wysoko wykwalifikowana kadra naukowa i dydaktyczna o uznanej renomie i dorobku naukowym.

Jednostka w sposób wyróżniający spełnia wymagania w zakresie działalności naukowej i współpracy międzynarodowej stawiane uczelniom o profilu medycznym. Na uznanie zasługuje realizacja projektów badawczych oraz współpraca naukowa z ośrodkami zagranicznymi, ze znaczącym udziałem środowisk studenckich. Efektem są liczne publikacje w recenzowanych czasopismach międzynarodowych i krajowych oraz uzyskana przez Wydział I kategoria naukowa przyznana przez Radę Nauki.

W styczniu 2011 Wydział uzyskał akredytację na kształcenie w języku angielskim i wysoką ocenę Stanu Kalifornia, USA. W planach Wydziału na najbliższą przyszłość jest zwiększenie liczby studentów przyjmowanych na studia anglojęzyczne o grupę studentów z nowych obszarów, m.in. Arabii Saudyjskiej, Norwegii, Grecji.

Dużym atutem w zakresie zwiększenia potencjału naukowo-dydaktycznego jednostki jest planowane na rok 2012 uruchomienie na terenie kampusu Wydziału Lekarskiego w Katowicach Uczelnianego Centrum Dydaktyki i Symulacji Medycznej. Będzie to najnowocześniejszy ośrodek tego typu w kraju, który zgodnie z założeniem

władz Uczelni poprawi efektywność kształcenia i zwiększy atrakcyjność oferty edukacyjnej.

Planowane jest również utworzenie Centrum Dydaktyczno – Konferencyjnego pozwalającego m.in. na przeprowadzanie egzaminów *on line*, ze szczególnym uwzględnieniem testów NBME dla studentów amerykańskich.

Prowadzone są także stałe prace nad udoskonaleniem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia głównie poprzez dostosowywanie programów nauczania do wymogów Krajowych Ram Kwalifikacji, wprowadzenie ankiety oceniającej pracę Dziekanatu oraz ankiet dla absolwentów Wydziału.

Pomimo stwarzanych przez Uczelnię warunków, zainteresowanie pracą naukowo-dydaktyczną uzdolnionej młodzieży medycznej ocenianego kierunku jest przeciętne.

Za Zespół:

Prof. dr hab. n. med. Tadeusz Laudański